

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30069>

Özet

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği (SMTÖ), bireylerin hayatlarında önemli gördükleri bir aktiviteye yönelik geliştirdikleri psikolojik tutku düzeyini ve tipini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmi? bir ölçektir. Orijinal Tutku Ölçeği'nin k?salt?lm?? bir versiyonu olan SMTÖ, Vallerand'ın ?kili Tutku Modeli çerçevesinde **Uyumlu Tutku** ve **Obsesif Tutku** olmak üzere iki temel boyutu ölçmektedir. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Taylan, Özkan ve Çelik (2020) tarafından ger?ekle?tirilmi? olup, psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ba?lam?nda da geçerli ve güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle spor psikolojisi, e?itim ve kariyer alanlarında tutkunun etkilerini incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için önemli bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği, SMTÖ, Tutku, Uyumlu Tutku, Obsesif Tutku, Psikometri, Psikolojik Ölçek, Uyarlama.

Yazarlar

Seçil Taylan, ?pek Özkan, G. K. Çelik (Uyarlayanlar).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin ki?isel olarak yüksek de?er verdikleri bir aktiviteye (hobi, spor, i? vb.) yönelik geliştirdikleri yo?un e?ilimin do?as?n? nicel olarak ölçmektir. Bu ölçüm, tutkunun **Uyumlu** mu yoksa **Obsesif** mi oldu?unu belirleyerek, bu iki farklı tutku türünün bireyin refah?, psikolojik uyumu ve performans sonuçları üzerindeki etkilerini incelemeye olanak tan?ır.

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği, ara?t?rmac?lara uzun formlar?n gerektirdi?i süreden tasarruf sa?layarak, tutku yap?s?n?n h?zli? ve etkili bir ?ekilde de?erlendirilmesi için optimize edilmi?, k?sa ve geçerli bir araç sunar.

Yapı

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği, sosyal psikolog Robert Vallerand ve meslektaşları tarafından geli?tirilen Tutkunun ?kili Modeli teorisine s?k? s?k?ya ba?lıdır. Bu model, bir aktiviteyi sevme ve ona enerji yat?rma sürecinin iki farklı ?ekilde içselle?tirilebilece?ini savunur:

Uyumlu Tutku (Harmonious Passion): Bu tür tutku, aktivitenin bireyin benlik yap?s?na özerk bir ?ekilde, özgür iradeyle entegre olmas?n? ifade eder. Birey, aktiviteyi kontrol edebilir ve di?er ya?am alanlarıyla dengeleyebilir.

Obsesif Tutku (Obsessive Passion): Bu tür tutku, aktivitenin bireyin hayatında kontrol edilemez bir baskı veya zorunluluk hissiyle içselleştirilmesini ifade eder. Aktiviteden uzak kalındığında yoğun kaygı ve suçluluk hissedilebilir, bu da genellikle daha kötü psikolojik sonuçlara yol açar.

Geçerlik

Taylan, Özkan ve Çelik (2020) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliği, orijinal modelde öngörülen iki faktörlü yapıyı desteklemek amacıyla faktör analizi ile incelenmiştir. Çalışmanın sonuçları, modelin Türk örnekleminde mükemmel uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir.

Ek olarak, ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları, SMTÖ puanlarının beklenen teorik yapılarla (örneğin, yaşam doyumu ve tükenmişlik) anlamlı korelasyonlar gösterdiğini doğrulamıştır. Uyumlu Tutku alt boyutunun pozitif sonuçlarla, Obsesif Tutku alt boyutunun ise olumsuz sonuçlarla ilişkili olduğu saptanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach alfa katsayısıyla değerlendirilmiştir. Türkçe versiyonunun hem Uyumlu Tutku hem de Obsesif Tutku alt boyutları için yüksek alfa değerleri elde edilmiştir (Genellikle .70 ile .90 arasında), bu da maddelerin ölçülmek istenen yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik güvenirlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanan akademik makale, SMTÖ'nün klinik ve araştırma amaçlı kullanıma uygun düzeyde **güvenirlilik** sağladığını rapor etmiştir.

Faktör Analizi

Sekiz Maddelik Tutku Ölçeği'nin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin sekiz maddesinin iki ayrı ancak ilişkili faktör altında toplandığını açıkça desteklemiştir: Uyumlu Tutku (4 madde) ve Obsesif Tutku (4 madde). Bu iki faktörlü yapı, ölçeğin orijinal teorik çerçevesine (İkili Tutku Modeli) tam olarak uygundur ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Tipi: Uyarlama ve Kısa Form Psikolojik Ölçek

Format: 8 maddeden oluşur. Yanıtlar, genellikle Likert tipi bir derecelendirme ölçeği kullanılarak toplanır.

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlanan Versiyon), İngilizce (Orijinal Versiyon) ve diğer birçok dil.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon.

Yaş Grubu: Ergenler ve Yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması, genellikle üniversite öğrencileri ve/veya çalışan yetişkinler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerden, kendileri için önemli olan belirli bir aktiviteyi (örneğin, "Gitar çalmak" veya "Şiir yazmak") düşünmeleri istenir ve ardından 8 maddeye ne ölçüde katıldıkları belirtilmeleri istenir. Derecelendirme formatı genellikle 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 7 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değişen 7'li Likert tipidir.

Anahtar Kelimeler

Tutku Ölçeği, Psikolojik Tutku, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Taylan, New Ideas in Psychology, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: taylansecil@gmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Yayın Adresi: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yayı

İzinler: Ölçeğin kullanımı için orijinal yazarların (Vallerand ve ekibi) ve uyarlama çalışması yapan yazarların etik ve telif hakları çerçevesinde izinlerinin alınması önerilir. Akademik araştırmalarda genellikle izin süreci basittir.

Ücret: Ölçeğin kendisi genellikle akademik amaçlı kullanımlarda ücretsizdir, ancak yayınlanan makaleye erişim (DOI üzerinden) veya ticari kullanımlar için ücret talep edilebilir.

Test Yayı: Türkçe Uyarlama Çalışması **2020** yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Taylan, S., Özkan, Ş., & Çelik, G. K. (2020). The validity and reliability analysis of the Turkish version of the 8-Item Passion Scale. *New Ideas in Psychology*, 59, 100802.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2020.100802>

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: [pdf.sciencedirectassets.com](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877226220300802)

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [sekiz-maddelik-tutku-olcegi-toad.pdf](#)

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddeler, yukar?da belirtilen akademik makalede ve ekteki PDF dosyas?nda yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM